

Møteinnkalling - Kontrollutvalget i Namsos kommune

Arkivsak: 24/377
Møtedato/tid: 27.08.2024 kl. 09:00
Møtested: Dahlslett - Namdalshagen

Møtet avvikles for åpne dører, i tråd med kommuneloven § 11-5.

Sakliste

Saksnr.	Sakstittel
31/24	Orientering om MN Vekst AS
32/24	Orientering fra barnevernstjenesten og PPT
33/24	Fellesmøte med Overhalla og Flatanger kontrollutvalg
34/24	Forenklet etterlevelseskontroll(FEK) - Reglene for selvkostfond
35/24	Budsjett 2025 og økonomiplan 2025-2028 for kontrollarbeidet
36/24	Referatsaker august 24
37/24	Innspill til kontrollutvalgets arbeid
38/24	Godkjenning av protokoll

Eventuelle forfall, eller spørsmål om habilitet, meldes til Konsek Trøndelag IKS v/ Einar Sandlund på telefon 938 97 555, eller e-post: einar.sandlund@konsek.no

Varamedlemmer møter etter nærmere innkalling.

Steinkjer 20.08.2024

Snorre Ness (sign.)
Leder av kontrollutvalget

Einar Sandlund/s/
Seniorrådgiver
Konsek Trøndelag IKS

Kopi: Varamedlemmer, ordfører, kommunedirektør og Revisjon Midt-Norge SA

Orientering om MN Vekst AS

Behandles i utvalg

Kontrollutvalget i Namsos kommune

Møtedato

27.08.2024

Saknr

31/24

Saksbehandler Einar Sandlund

Arkivkode FE-033

Arkivsaknr 24/121 - 16

Forslag til vedtak

Den gitte informasjon tas til orientering

Saksopplysninger

MN Vekst AS står på kommunens vedtatte plan for eierskapskontroll og forvaltningsrevisjon. Selskapet er eid i fellesskap av Namsos og Flatanger kommuner. Sistnevntes kontrollutvalg er invitert til orienteringen. For disse kontrollutvalgene er det derfor viktig å skaffe seg kunnskap om MN Vekst AS.

Selskapet sier følgende på sin hjemmeside om sitt samfunnsoppdrag:

"MN Vekst er en arbeidsmarkedsbedrift som eies av Namsos og Flatanger kommune. Målet vårt er å sørge for at personer som enten ikke har kommet inn i arbeidslivet, eller som av ulike grunner har falt utenfor, får trene seg på å stå i arbeid, eller styrke muligheten til å komme tilbake i egen stilling eller nytt arbeid. Slik kan man oppleve mestring, økt livskvalitet, vekst og utvikling innenfor en ramme som passer den enkelte.

Samfunnsoppdraget vårt er å bidra til personlig vekst og god livskvalitet gjennom varierte og meningsfulle arbeidsoppgaver. Så vanskelig, og så enkelt, er det. For det som fungerer for den ene, fungerer ikke nødvendigvis for andre. Målet vårt er at de vi jobber med, skal vokse med oppgavene, og bli tryggere på seg selv, uavhengig om det er i en tilrettelagt jobb eller en tilbakeføring til egen arbeidsplass eller nytt arbeid.

Vi leverer konkurransedyktige varer og tjenester til privatpersoner, næringslivet og NAV. Vi er i dag 35 ansatte fordelt på avdelinger innen attføring, produksjon av ulike tjenester samt arbeids- og aktivitetssenter.

Vi er tiltaksarrangør for fire ulike arbeidsrettede tiltak for NAV og eierkommunene våre: [Varig tilrettelagt arbeid Oppfølging](#) (leveres sammen med Namas Vekst og Ytre Namdal Vekst) [Arbeidsforberende trening](#)"

Vurdering

Kontrollutvalget anbefales å ta den gitte informasjon til orientering med seg videre som grunnlag når evt. bestilling av eierskapskontroll og forvaltningsrevisjon skal foretas.

Fellesmøte med Overhalla og Flatanger kontrollutvalg

Behandles i utvalg

Kontrollutvalget i Namsos kommune

Møtedato

27.08.2024

Saknr

33/24

Saksbehandler Einar Sandlund

Arkivkode FE-033

Arkivsaknr 23/355 - 14

Forslag til vedtak

Kontrollutvalget tar diskusjon og oppsummering til orientering

Saksopplysninger

Namsos kommune leverer flere tjenester og samarbeid, som f. eks. IT, NAV og barnevern til Flatanger og Overhalla kommuner. Kommunene er dessuten sammenfallende eiere i flere selskaper som yter tjenester, f. eks. Midtre Namdal Avfallselskap IKS.

Det er derfor naturlig at kontrollutvalgene har vært invitert til orienteringer i kontrollutvalget på områder hvor kommunen yter tjenester eller har sammenfallende eierskap.

I samråd med kontrollutvalgslederne er sekretariatet av den oppfatning at en oppsummerings-/diskusjonssak kan være hensiktsmessig.

Vurdering

Sekretariatet viser til orienteringer gitt i dagens møte og tidligere fellesorienteringer.

Kontrollutvalget anbefales å ta diskusjon og oppsummering til orientering, og evt. si noe om fellesorienteringer og annet gjøres fremover.

Orientering fra barnevernstjenesten og PPT

Behandles i utvalg

Kontrollutvalget i Namsos kommune

Møtedato

27.08.2024

Saknr

32/24

Saksbehandler Einar Sandlund

Arkivkode FE-033

Arkivsaknr 24/121 - 17

Forslag til vedtak

Den gitte informasjon tas til orientering

Saksopplysninger

PPT og barnevern er særdeles sentrale og viktige tjenester for barn og unge i Namsos kommune.

Gjennom de 2 siste valgperiodene har barnevernstjenesten vært årlig i kontrollutvalget og orientert om sin virksomhet. Det er hensiktsmessig at nytt kontrollutvalg for en orientering fra tjenestene om deres drift, ressurser og utfordringer m.v.

Kommunen som vertskommune yter tjenestene også til Flatanger og Overhalla kommune. Flatanger og Overhalla kommune sine kontrollutvalg vil derfor også bli innbudt til orienteringen siden deres kommuner får tjenestene levert av Namsos kommune som vertskommune.

Vurdering

Kontrollutvalget anbefales, om de ikke selv bestemmer noe annet, å ta den gitte informasjon til orientering.

Forenklet etterlevelseskontroll(FEK) - Reglene for selvkostfond

Behandles i utvalg

Kontrollutvalget i Namsos kommune

Møtedato

27.08.2024

Saknr

34/24

Saksbehandler Einar Sandlund

Arkivkode FE-033

Arkivsaknr 23/35 - 10

Forslag til vedtak

1. Kontrollutvalget tar rapport forenklet etterlevelseskontroll av reglene for sevlkostfond til orientering.
2. Kontrollutvalgets vedtak sendes kommunestyret til orientering

Vedlegg

Revisors uttalelse forenklet etterlevelseskontroll 2023 - Selvkost

Saksopplysninger

Revisor har utført et attestasjonsoppdrag som skal gi moderat sikkerhet, i forbindelse med Namsos

kommunes etterlevelse av bestemmelser og vedtak for økonomiforvaltningen.

De har i sin risiko- og vesentlighetsvurdering kommet frem til at det for 2023 foretar en kontroll på etterlevelse av reglene for selvkostfond.

Det er valgt følgende spørsmål:

Har kommunen etterlevd forskrift om selvkost § 8?

og slike kriterier:

1. *Overskudd er avsatt til selvkostfond og tilbakeført ved å finansiere fremtidige underskudd senest i det femte året etter at overskuddet oppsto.*
2. *Underskudd er dekket inn ved bruk av selvkostfond eller fremført til dekning i et senere år. Fremført underskudd er dekket inn av fremtidige overskudd seneste i det femte året etter at underskuddet oppsto.*
3. *Beregnete renteinntekter er tillagt selvkostfond Vi har kontrollert selvkostfond for perioden 2019 – 2023.*

Revisor mener at de har innhentet tilstrekkelig og hensiktsmessig bevis som grunnlag for sin konklusjon.

Basert på utførte handlinger og innhentede bevis har de grunn til å tro at kommunen i det alt vesentlige har etterlevd bestemmelsene i selvkostforskriftens § 8.

Vurdering

Sekretariatet viser til de vurderinger og konklusjon som revisor har gjort. Det anbefales kontrollutvalget å ta saken til orientering og at kontrollutvalgets vedtak sendes oversendes kommunestyret til orientering.

Til kontrollutvalget i Namsos kommune**UAVHENGIG REVISORS ATTESTASJONSUTTAELSE OM ETTERLEVELSE AV BESTEMMELSER OG VEDTAK FOR ØKONOMIFORVALTNINGEN**

Vi har utført et attestasjonsoppdrag som skal gi moderat sikkerhet, i forbindelse med Namsos kommunes etterlevelse av bestemmelser og vedtak for økonomiforvaltningen på følgende områder:

Vi har i vår risiko- og vesentlighetsvurdering kommet frem til at vi for 2023 foretar kontroll på etterlevelse av reglene for selvkostfond.

Valgte kriterier:

Vi velger å se på følgende:

Har kommunen etterlevd forskrift om selvkost § 8

- Overskudd er avsatt til selvkostfond og tilbakeført ved å finansiere fremtidige underskudd senest i det femte året etter at overskuddet oppsto
- Underskudd er dekket inn ved bruk av selvkostfond eller fremført til dekning i et senere år. Fremført underskudd er dekket inn av fremtidige overskudd senest i det femte året etter at underskuddet oppsto.
- Beregnete renteinntekter er tillagt selvkostfond

Vi har kontrollert selvkostfond for perioden 2019 – 2023.

Ledelsens ansvar for etterlevelse av bestemmelser og vedtak for økonomiforvaltningen

Kommunedirektøren er ansvarlig for å etablere administrative rutiner som sørger for at økonomiforvaltningen utøves i tråd med bestemmelser og vedtak, og at økonomiforvaltningen er gjenstand for betryggende kontroll.

Vår uavhengighet og kvalitetskontroll

Vi har utført oppdraget i samsvar med etiske retningslinjer for revisjonsselskapet, som inneholder uavhengighetskrav og andre krav basert på grunnleggende prinsipper om integritet, objektivitet, faglig kompetanse og tilbørlig aktsomhet, fortrolighet og profesjonell opptreden.

I samsvar med internasjonal standard for kvalitetskontroll (ISQC 1 Kvalitetskontroll for revisjonsfirmaer som utfører revisjon og forenklet revisorkontroll av regnskaper samt andre attestasjonsoppdrag og beslektede tjenester) har Revisjon Midt-Norge SA et tilstrekkelig kvalitetskontrollsystem, herunder dokumenterte retningslinjer og rutiner for etterlevelse av etiske krav, faglige standarder og krav i gjeldende lovgivning og annen regulering.

Revisjon Midt-Norge SA

Brugata 2
7715 Steinkjer

 post@revisjonmidtnorge.no
 907 30 300

www.revisjonmidtnorge.no

Kontonummer: 4270.18.38658
Org.nr: 919 902 310 MVA

Dokumentet er signert digitalt av:

• MONIKA SUNDT, 28.06.2024

Forseglet av

Posten Norge

Våre oppgaver og plikter

Vår oppgave er å avgi en uttalelse om etterlevelse av bestemmelser og vedtak for økonomiforvaltningen på grunnlag av bevisene vi har hentet inn. Vi har utført vårt attestasjonsoppdrag med moderat sikkerhet i samsvar med kommunelovens regler og RSK 301 Forenklet etterlevelseskontroll med økonomiforvaltningen. Standarden krever at vi planlegger og gjennomfører oppdraget for å oppnå moderat sikkerhet for hvorvidt det foreligger vesentlige feil eller mangler ved etterlevelse av bestemmelser og vedtak i kommunens økonomiforvaltning på det området vi har foretatt forenklet etterlevelseskontroll.

Vi baserer oppgaven på en risiko- og vesentlighetsvurdering som er lagt frem for kontrollutvalget.

Utføring av et attestasjonsoppdrag som skal gi moderat sikkerhet i henhold til RSK 301, innebærer å utføre handlinger for å innhente bevis for at bestemmelser og vedtak for økonomiforvaltningen etterleves. Typen, tidspunktet for og omfanget av de valgte handlingene er gjenstand for revisors skjønn. Moderat sikkerhet har klart lavere sikkerhetsgrad enn betryggende sikkerhet, og vi gir derfor ikke uttrykk for samme nivå av sikkerhet som i en revisjonsberetning.

Vi mener at vi har innhentet tilstrekkelig og hensiktsmessig bevis som grunnlag for vår konklusjon.

Konklusjon

Basert på de utførte handlingene og innhentede bevis er vi ikke blitt oppmerksomme på noe som gir oss grunn til å tro at Namsos kommune ikke i det alt vesentlige har etterlevd bestemmelsene i selvkostforskriftens § 8.

Denne uttalelsen er utelukkende utarbeidet for å gi kontrollutvalget et bedre grunnlag for å ivareta sitt påseansvar med økonomiforvaltningen og til Namsos kommunes informasjon, og er ikke nødvendigvis egnet til andre formål.

Stjørdal, 28. juni 2024

Monika Sundt
Oppdragsansvarlig revisor

Dokumentet er elektronisk godkjent og har derfor ingen signatur

Revisjon Midt-Norge SA
Brugata 2
7715 Steinkjer

✉ post@revisjonmidtnorge.no
☎ 907 30 300

www.revisjonmidtnorge.no
Kontonummer: 4270.18.38658
Org.nr: 919 902 310 MVA

Dokumentet er signert digitalt av:

- MONIKA SUNDT, 28.06.2024

Forseglet av

Posten Norge

Budsjett 2025 og økonomiplan 2025-2028 for kontrollarbeidet

Behandles i utvalg

Kontrollutvalget i Namsos kommune

Møtedato

27.08.2024

Saknr

35/24

Saksbehandler Einar Sandlund

Arkivkode FE-033

Arkivsaknr 23/355 - 13

Forslag til vedtak

1. Kontrollutvalget vedtar forslaget til økonomiplan for 2025 – 2028 med budsjett for 2025, som har en ramme på kr 2 006.000.-.
2. Budsjettforslaget tar ikke høyde for ekstraordinære ressursbehov i kontrollsammenheng.
3. Forslaget oversendes kommunestyret for endelig behandling, jf.r § 2 i forskrift om kontrollutvalg og revisjon.

Vedlegg

Namsos Vedlegg - Detaljbudsjett 2025

Saksopplysninger

Kontrollutvalget skal ifølge forskrift om kontrollutvalg og revisjon lage forslag til budsjett for kontrollarbeidet i kommunen. Kontrollutvalgets forslag skal følge formannskapetets budsjettinnstilling til kommunestyret. Budsjettforslaget består av tre hoveddeler; kontrollutvalgets virksomhet, kjøp av revisjonstjenester og kjøp av sekretariatstjenester. Budsjettforslaget er satt opp med utgangspunkt i fjorårets budsjett og kommunens reglement for godtgjøring til politikere.

Kontrollutvalgets virksomhet

Denne delen av budsjettet bygger på disse forutsetningene:

- *Kontrollutvalget består av fem medlemmer som skal ha møtegodtgjøring*
- *Utvalget avvikler vanligvis 6 møter per år*
- *Utvalgets faste medlemmer har abonnement på fagbladet Kontroll og revisjon*
- *Medlemmene skal ha muligheter til å delta på kurs og holde seg faglig oppdatert*
- *Utgiftene som ikke er regulert av godtgjøringsreglementet øker med 3 prosent i 2025 og 3 prosent årlig i økonomiplanperioden*

Kontrollutvalgets sekretariat

Kommunen er deleier i Konsek Trøndelag IKS og kjøper sekretariatstjenester for kontrollutvalget hos selskapet. Representantskapet i selskapet vedtar budsjett og økonomiplan. Budsjettet for neste år blir først vedtatt på representantskapets møte i November 2024. Sekretariatet har anslått en budsjettøkning på 4,7 prosent fra årets budsjett og 3% for senere år. Vi tar forbehold om at representantskapet kan gjøre endringer i budsjettet.

Kjøp av revisjonstjenester

Kommunen er deleier i Revisjon Midt-Norge SA og kjøper sine revisjonstjenester fra selskapet. Budsjettet og økonomiplan 2025-2028 vedtas av årsmøtet i november. Sekretariatet har i budsjettforslaget og økonomiplanen anslått en økning på 4,7 prosent fra årets budsjett og 3,6% for senere år. Vi tar forbehold om at årsmøtet kan gjøre endringer i budsjettet.

Budsjettramme 2025 og økonomiplan 2025 -2028

Den totale rammen for kontrollarbeidet, inkludert kjøp av revisjons- og sekretariatstjenester er kr 2 006 000.- og er fordelt slik på kontrollutvalgets egen virksomhet, sekretariat og revisjon:

Budsjett og Økonomiplan 2025 - 2028				
	2025	2026	2027	2028
Drift, kontrollutvalget	141 000	148 000	152 000	157 000
Kjøp av sekretariatstjenester	389 000	407 000	420 000	432 000
Kjøp av revisjonstjenester	1 476 000	1 528 000	1 582 000	1 637 000
Sum	2 006 000	2 083 000	2 154 000	2 226 000

Detaljert budsjett for 2025 følger vedlagt til kontrollutvalget.

Vurdering

Kontrollutvalgets sekretariat foreslår en budsjettramme for kontrollarbeidet på kr 1.897.000.- for 2025. Dette gir et nøkternt budsjett samtidig som vi mener at det gir et realistisk bilde av de forventede utgiftene.

Kontrollutvalget står fritt til å gjøre endringer innenfor budsjettrammen. Sekretariatet har i forslag til vedtak lagt til grunn at kontrollutvalget sender budsjettforslaget uendret til kommunestyret.

Vedlegg

Detaljbudsjett for kontrollarbeidet for 2025

Tekst	Budsjett 2025	Budsjett 2024
Trekkpliktig kjøregodtgjørelse	5 000	5 000
Tapt arbeidsfortjeneste	8 000	8 000
Møtegodtgjørelse	49 000	47 000
Arbeidsgiveravgift	3 000	3 000
Sum godtgjøring	65 000	63 000
Abonnementer	7 000	7 000
Beverting	5 000	5 000
Opplæring, kurs	43 000	42 000
Reiseutgifter (ikke oppgavepliktig)	10 000	9 000
Kontingent FKT	11 000	11 000
Sum - drift kontrollutvalget	141 000	137 000
1376 Kjøp av tjenester, Revisjon Midt-Norge SA	1 476 000	1 379 000
1377 Kjøp av tjenester, Konsek Trøndelag IKS	389 000	359 000
Sum - kjøp av tjenester	1 756 000	1 738 000
Totalt	2 006 000	1 875 000

Referatsaker august 24

Behandles i utvalg

Kontrollutvalget i Namsos kommune

Møtedato

27.08.2024

Saknr

36/24

Saksbehandler Einar Sandlund

Arkivkode FE-033, TI-&17

Arkivsaknr 24/377 - 4

Forslag til vedtak

Referatene tas til orientering

Vedlegg

Innbyggerpanel er et folkevalgt organ

Protokoll repskap NT Krisesenter IKS

Namsos - Vedtak Plan forvaltningsrevisjon 2024 - 2028

Namsos - Vedtak Plan eierskapskontroll 2024 -2028

Namsos Rapport etter forvaltningskontroll - Skogsveger

Følgrebrev Namsos - tilsyn skogsveger

Inhabilitet for underordnede - Hva gjør vi når juristene ikke er enige

Kan være vanskelig for en ansatt å legge fram en innstilling i strid med en inhabil kommunedirektørs interesser

Er du folkevalgt og mulig inhabil i arealsaker

Flå-politikere bør legge fram sine kundelister

I dispensasjonssaker er politikerne rettsanvendere

Saksopplysninger

Det kan bli fremlagt ytterligere referater i møtet.

Vurdering

Referatene anbefales tatt til orientering

Innbyggerpanel er et folkevalgt organ

Kommunal Rapport 05.06.2024, Sivilombudet

Innbyggerpaneler må åpne møter og saksdokumenter etter at Sivilombudet har sett nærmere på ordningen.

I forrige uke konkluderte Sivilombudet med at innbyggerpanelet i Røros er et folkevalgt organ. Det innebærer at innbyggerpanelet må følge bestemmelsene om møte- og dokumentoffentlighet.

Sivilombudet har nå bedt Kommunal- og distriktsdepartementet om å klargjøre for landets øvrige kommuner hvilke regler som gjelder for innbyggerpanel.

– Vi må forholde oss til den konklusjonen som kommer, og vil rette oss etter den. Det sier noe om hvor komplisert regelverket kan være. Det vil være bra å få klarlagt regelverket, sier Røros-ordfører Isak Veierud Busch (Ap).

Nei, nei, ja

Bakgrunnen for saken er at nyhetsleder Vegard Venli i [Aftenposten](#) fikk avslag på innsyn i den digitale plattformen som innbyggerpanelet i Røros kommuniserer i. Statsforvalteren i Trøndelag støttet kommunens nei til innsyn, og begrunnet det blant annet med at innbyggerpanelet *ikke* var et folkevalgt organ.

Nå har altså Sivilombudet kommet til motsatt konklusjon:

- Et innbyggerpanel er et folkevalgt organ etter kommuneloven. Det må følge reglene for møteoffentlighet og dokumentinnsyn.
- Ingen av dokumentene i den digitale plattformen innbyggerpanelet i Røros bruker, er saksframlegg med vedlegg. De inneholder ikke fakta eller kunnskap som blir en del av saksgrunnlaget, og kan derfor unntas etter offentlighetsloven.
- Sivilombudet ber Statsforvalteren i Trøndelag likevel vurdere om noe av det som foregår i plattformen skulle vært lagt fram i åpent møte. I så fall vil det være innsynsrett i dem.

Mer demokrati

Røros-ordføreren sier at innbyggerpanelet har vært et forsøk på å skape mer demokrati. Så langt har panelet jobbet med å gi råd om utviklingen av et offentlig rom i Røros. Ordføreren sier at forslaget som kom fra panelet, var gjennomarbeidet. Ut over det har han ikke hatt noen befatning med panelet.

– *Tror du konklusjonen om at innbyggerpanelet er et folkevalgt organ vil ha noe å si for interessen for å delta?*

– Det tror jeg nok. Terskelen for å delta vil være annerledes, dersom du risikerer at det du sier, blir gjengitt her og der. Deltakelse i innbyggerpanelet har vært veldig lavterskel. Jeg håper jo at de som sitter der, synes det har vært så interessant at de ønsker å fortsette, sier Busch.

Kommunal- og distriktsdepartementets kommunikasjonsavdeling skriver i en e-post at departementet mottok Sivilombudets uttalelse mandag. Departementet har ikke hatt anledning til å gå inn i spørsmålene uttalelsen reiser eller vurdere ombudets henstilling.

Om innbyggerpanel

Et innbyggerpanel er en samling av innbyggere som har sagt ja til å komme med råd og innspill til politikerne i sin kommune.

- Panelet kan være satt sammen av tilfeldig utplukk (loddrekning) eller selvrekrutterende.
- Formålet er å fremme dialog og innhente innbyggernes synspunkter.
- Et innbyggerpanel kan være knyttet til en bestemt sak (for eksempel kommuneplanen) eller det kan sitte for en avgrenset tidsperiode.
- Mange kommuner har opprettet innbyggerpanel, deriblant Bærum, Stavanger, Kvinesdal, Kinn, Tysvær, Tromsø.

Nord Trøndelag Krisesenter IKS

PROTOKOLL

Representantskapsmøte Nord Trøndelag Krisesenter IKS

Tid: Tirsdag 4. Juni 2024, Kl.13.00 – 15.00

Sted: Teams

Innkalt: Valgte representanter valgperioden 2019-2023 fra deltagerkommunene jf §7 i Selskapsavtalen

Deltatt:

Osen kommune	Håvard Strand
Tydal kommune	Jens Arne Kvello
Steinkjer kommune	Gunnar Thorsen
	Lill Marit Sandseter
Namsos kommune	Steinar Lyngstad
	Mari Kristine Brattgjerd
Meråker kommune	Anne-Karin Langsåvold
Stjørdal kommune	Berit Elvertrø
	Ann Inger Leirtrø
Frosta kommune	Frode Revhaug
Indre Fosen kommune	Harald Fagervold
	Bente Tømmerdal
Levanger kommune	Nina Bakken Bye
Verdal kommune	Charlotte F. Aakerhus
	Birgit Rennemo
Snåsa kommune	Gjermund Hansen Eggen
Lierne kommune	Tor Erling Inderdal
Røyrvik kommune	Kennet Tømmermo Reitan
Namsskogan kommune	Elisabeth Vollmo Bjørhusdal
Grong kommune	Ann Jeanett klinkenberg
Høylandet kommune	Ole Joar Flaot
Flatanger kommune	Olav Jørgen Bjørkås
Nærøysund kommune	Amund Hellesøy
	Anita Marø
Inderøy kommune	Unn-Elisabeth t. Kristiansen

Meldt forfall:

Selbu kommune
Overhalla kommune
Leka kommune

Nord Trøndelag Krisesenter IKS

Sak 1/2024 Godkjenning av innkalling og sakliste

Forslag til vedtak:

Innkalling og sakliste godkjennes

Vedtak:

Innkalling og sakliste godkjennes

Sak 2/2024 Valgkomiteen sitt arbeid i perioden 2019 -2023

Valgkomite i perioden har vært representanter fra kommunene Levanger, Røyrvik og Selbu.

Valgkomiteens innstilling:

Valgkomiteen sitter til ny valgkomite velges i forbindelse med valg om 2 år

Vedtak:

1. Valgkomiteen sitter til ny valgkomite velges i forbindelse med valg om 2 år
2. Ved neste valg bør det velges person og ikke bare kommunenavn.
Eventuelt kommune ved kommunedirektøren.

Sak 3/2024 Konstituering Representantskap valgperioden 2019 – 2023

Valgkomiteen skal ifølge § 7 fremme innstilling til representantskapet i alle saker som har med valg og godtgjørelse.
Representantskapet velger selv sin leder og nestleder.

Valgkomiteens innstilling:

1. Som leder i representantskapet for perioden 2023 til 2027 velges Gunnar Thorsen, ordfører Steinkjer kommune.
2. Som nestleder i representantskapet for perioden 2023 til 2027 velges Ann Jeanett Klinkenberg, ordfører Grong kommune.

Vedtak:

1. Som leder i representantskapet for perioden 2023 til 2027 velges Gunnar Thorsen, ordfører Steinkjer kommune.
2. Som nestleder i representantskapet for perioden 2023 til 2027 velges Ann Jeanett Klinkenberg, ordfører Grong kommune.

Nord Trøndelag Krisesenter IKS

Sak 4/2024 Valg av styrerepresentanter og vara, samt leder og nestleder

Representantskapet skal velge styre, styreleder og nestleder jf § 8 i Selskapsavtalen. Styret i selskapet består av totalt 6 medlemmer, 5 medlemmer med personlige varamedlemmer valgt av representantskapet, en representant med vararepresentant valgt av og blant de fast ansatte.

Styret med vara har i perioden 2019 -2023 bestått av:

1. Styreleder	Peter Daniel Aune (Levanger)
2. Nestleder	Ester Brønstad (Snåsa)
3. Styremedlem	Hanne Lingen (Namsos)
4. Styremedlem	Ivar Kvalø (Nærøysund)
5. Styremedlem	Anne Kari Haugdal (Verdal)

Vara for 1	Liv Elden Djokoto (Høylandet)
Vara for 2	Macumbe Abea Eninga (Namsskogan)
Vara for 3	Elisabeth Johansen (Meråker)
Vara for 4	Ragnhild Moum Agle (Snåsa)
Vara for 5	Edith Valfridson (Lierne)

Valgkomiteens innstilling:

Forslag til styremedlemmer:

1. Peter Daniel Aune – Levanger – Gjenvalg 4 år.
2. Ivar Kvalø- Nærøysund – Gjenvalg 4 år
3. Annette Høin – Verdal – Ny 4 år
4. Hanne Lingen – Namsos – Gjenvalg 2 år
5. Ragnhild Moum Agle – Snåsa – Fra vara til fast 2 år

Forslag styreleder – Peter Daniel Aune

Forslag nestleder – Ivar Kvalø

Forslag til vararepresentanter:

1. Liv Elden Djokoto – Høylandet – Gjenvalg 4 år
2. Marit Halsetrønning – Selbu – Ny 4 år
3. Elisabeth Johansen – Meråker – Gjenvalg 4 år
4. Ingrid Sofie Tømmermo-Reitan – Namsskogan- Ny 2 år
5. Berit Clausen Fiskum – Grong – Ny 2 år

Det skal da gjøres nytt valg om to år, dette er nytt ettersom vi innfører 2 år for 2 styremedlemmer og 2 år for 2 varamedlemmer nå i år. Om 2 år skal da de nye velges for 4 år slik at man får en reell overlapping også neste runde.

Nord Trøndelag Kriesesenter IKS

Vedtak:

1. Valgkomiteens forslag om å velge 2 styremedlemmer og 2 varamedlemmer for 2 år for å få overlapping og kontinuitet vedtas. Om 2 år skal da de nye velges for 4 år.
2. Valgkomiteens innstilling til nytt styre vedtas.

Nytt styre består av:

1. Peter Daniel Aune – Levanger – Gjenvalg 4 år.
 2. Ivar Kvalø- Nærøysund – Gjenvalg 4 år
 3. Annette Høin – Verdal – Ny 4 år
 4. Hanne Lingen – Namsos – Gjenvalg 2 år
 5. Ragnhild Moum Agle – Snåsa – Fra vara til fast 2 år
-
3. Peter Daniel Aune velges som styreleder
Ivar Kvalø velges som nestleder
 4. Valgkomiteen bes om å fortsette arbeidet med å finne alternative vararepresentanter. Dette for å oppfylle lovens krav om kjønnsbalanse. Det kalles inn til nytt representantskapsmøte for å foreta valg av varamedlemmer til styret.

Sak 5/2024 Årsregnskap og balanse 2023

Styrets innstilling:

1. Årsregnskapet 2023 viser etter avsetning til bundne fond, et merforbruk på kr 49 716, -.
2. Merforbruk på kr 49 716,- dekkes inn av disposisjonsfond..
3. Årsregnskapet 2023 godkjennes

Vedtak:

1. Årsregnskapet 2023 viser etter avsetning til bundne fond, et merforbruk på kr 49 716, -.
2. Merforbruk på kr 49 716,- dekkes inn av disposisjonsfond..
3. Årsregnskapet 2023 godkjennes

Nord Trøndelag Kriesesenter IKS

Sak 6/2024 **Årsberetning 2023**

Daglig leder for selskapet vil i forbindelse med årsberetningen gi en orientering om selskapets mandat, oppgaver og drift. Årsberetningen har et eget vedlegg for statistikk.

Styrets innstilling:

Årsberetning 2023 godkjennes.

Vedtak:

Årsberetning 2023 godkjennes.

Sak 7/2024 **Budsjett 2024**

Budsjett for 2024 er foreslått med en ramme på 8 759 500. Dette er en økning på kr 364 000 fra budsjett 2023, en økning på 4,3 prosent.

Som grunnlag er det brukt KS sine anslag for 2024.

Lønnsutgifter er foreslått økt med 4,6 prosent og øvrige kostnader/kjøp av varer og tjenester er foreslått økt med 3,6 prosent. (KS sitt anslag er på 4,2 prosent)

Styrets innstilling til representantskapet:

1. Budsjett 2024 er foreslått med en ramme på kr. 8 759 500. Dette innebærer en økning i kommunenes samlede tilskudd på kr 364 000 fra 2023 til 2024, en økning på 4,3 prosent
2. Kommunenes andel av tilskuddet fordeles etter eierandel jf. selskapsavtalen.

Vedtak:

1. Budsjett 2024 er foreslått med en ramme på kr. 8 759 500. Dette innebærer en økning i kommunenes samlede tilskudd på kr 364 000 fra 2023 til 2024, en økning på 4,3 prosent
2. Kommunenes andel av tilskuddet fordeles etter eierandel jf. selskapsavtalen.

Representantskapet ønsker å gi signal om at det er uheldig med sen behandling av budsjett og økonomiplan.

Det holdes normalt 2 møter pr år i representantskapet, ett på våren som behandler årsregnskap og årsberetning og ett på høsten som behandler budsjett og økonomiplan. I valgår der det skal utnevnes nye medlemmer til

Nord Trøndelag Kriesesenter IKS

representantskapet er det krevende å få gjennomført møtet på høsten fordi det tar tid før vedtak på valgte representanter er på plass.

Sak 8/2024 Økonomiplan 2024– 2027

Økonomiplan skal peke ut forventet økonomisk utvikling for selskapet de neste fire årene. Det er ikke forventet andre store endringer i inntekter eller utgifter enn lønns- og prisvekst i denne perioden.

Styrets innstilling til representantskapet:

Økonomiplan som viser forventet utvikling 2024 til 2027 godkjennes.

Vedtak:

Økonomiplan som viser forventet utvikling 2024 til 2027 godkjennes.

For representantskapet:

Inger Lise Svendgård, daglig leder

Konsek Trøndelag IKS

Vår referanse	Deres referanse	Saksbehandler	Tlf. saksbehandler	Dato
2024/4371-4		Oskar Brynjarsson Risberg	46808347	21.06.2024

Melding om vedtak

Vedtak Plan forvaltningsrevisjon 2024 - 2028

Vedlagt følger utskrift av saksdokument med vedtak i ovennevnte sak.

PS 43/2024 Plan forvaltningsrevisjon 2024 - 2028

Kommunestyres behandling i møte den 20.06.2024

Behandling

Avstemning:

Innstilling:

Kontrollutvalgets forslag til vedtak:

1. Kommunestyret vedtar plan for forvaltningsrevisjon 2024-2028 med slike prioriterte områder:

- 1.- MN Vekst AS
- 2.- Tildeling av tjenester
- 3.- Bruk av personalet, gode nok tjenester, forebyggende arbeid subkulturer
- 4.- Samarbeidsområder mellom kommunal, kommuner i mellom, og spesialisthelsetjeneste
- 5. -Internkontroll og avvikshåndtering,

- 6.- Offentlige anskaffelser, anbudsprosesser, kravspesifikasjoner
- 7.- Flyktninger og inkludering
- 8. - Eiendomsforvaltning
- 9. - Økonomisk bærekraft, måltall, tidsaspektet

Forvaltningsrevisjon i selskap hvor kommunen er medeier og andre eierkommuner innbyr kommunen til å delta i prosjektet

2. Kontrollutvalget gis fullmakt til å gjøre endringer i planen.

Hjemmel for vedtaket er:

Kommuneloven § 23-2 c og d, og § 23-3

For forslaget stemte 34: Frode Båtnes (AP), Hans Haugum (AP), Hildegunn Thorsvik (AP), Lars Petter Skaanes (AP), Marit Haukø (AP), Nils Jørgen Jørgensen (AP), Tor Erik Bjerkestrand (AP), Trine Fagerhaug (AP), Anita Volden (Frp), Stein Tore Wolff (Frp), Amund Lein (H), Arnt Skillingstad Rørvik (H), Christina Kvernland (H), Christine Klykken (H), Finn Åge Forås (H), Henrik Aleksander Devik (H), Håkon Aglen Fredriksen (H), Joar Olav Grøtting (H), Kåre Jarle Devik (H), Nils Sigurd Klykken (H), Sue Rossøy (INP), Per Olav Mork (KrF), Oddveig Ressem (R), Bjørn Dag Derås (SP), Bjørnar Schei (SP), Nina Edel Damås (SP), Randi Dille (SP), Sissel Stormo Holtan (SP), Steinar Lyngstad (SP), Geir Strøm Aalberg (SV), Hilde Guddingsmo (SV), Margreet Sloom (SV), Geir Olav Knappe (V), Gro Olden Jørgensen (V)

Dermed er innstillingen vedtatt.

Vedtak

1. Kommunestyret vedtar plan for forvaltningsrevisjon 2024-2028 med slike prioriterte områder:

- 1.- MN Vekst AS
- 2.- Tildeling av tjenester

- 3.- Bruk av personalet, gode nok tjenester, forebyggende arbeid subkulturer
- 4.- Samarbeidsområder mellom kommunal, kommuner i mellom, og spesialisthelsetjeneste
- 5. -Internkontroll og avvikshåndtering,
- 6.- Offentlige anskaffelser, anbudsprosesser, kravspesifikasjoner
- 7.- Flyktninger og inkludering
- 8. - Eiendomsforvaltning
- 9. - Økonomisk bærekraft, måltall, tidsaspektet

Forvaltningsrevisjon i selskap hvor kommunen er medeier og andre eierkommuner innbyr kommunen til å delta i prosjektet

2. Kontrollutvalget gis fullmakt til å gjøre endringer i planen.

Hjemmel for vedtaket er:

Kommuneloven § 23-2 c og d, og § 23-3

Klageadgang

Vedtaket kan påklages til **kommunestyret**. Klagefristen er 3 uker regnet fra den dagen da brevet kom fram til påført adressat. Det er tilstrekkelig at klagen er postlagt innen fristens utløp.

Klagen skal sendes skriftlig til den som har truffet vedtaket, angi vedtaket det klages over, den eller de endringer som ønskes, og de grunner du vil anføre for klagen. Dersom du klager så sent at det kan være uklart for oss om du har klaget i rett tid, bes du også oppgi når denne melding kommer frem.

Oppgi vårt referansenummer når du tar kontakt med oss.

Hilsen

*Oskar Brynjarsson Risberg
fagansvarlig politisk sekretariat*

Dokumentet er elektronisk godkjent og sendes uten signatur.

Konsek Trøndelag IKS

Vår referanse	Deres referanse	Saksbehandler	Tlf. saksbehandler	Dato
2024/4373-4		Oskar Brynjarsson Risberg	46808347	21.06.2024

Melding om vedtak

Vedtak Plan eierskapskontroll 2024 -2028

Vedlagt følger utskrift av saksdokument med vedtak i ovennevnte sak.

PS 44/2024 Plan eierskapskontroll 2024 -2028

Kommunestyres behandling i møte den 20.06.2024

Behandling

Avstemning:

Innstilling:

Kontrollutvalgets forslag til vedtak:

Kommunestyret vedtar plan for eierskapskontroll 2024-2028 med slik prioritering:

- 1. MN Vekst AS
- 2. Generell eierstyring, eierskapsmelding
- 3. Eierskapskontroll i selskap hvor kommunen er medeier og andre eierkommuner innbyr kommunen til å delta i prosjektet

Kontrollutvalget gis fullmakt til å gjøre endringer i planen

Hjemmel for vedtaket er:

Kommuneloven § 23-2 c og d

For forslaget stemte 34: Frode Båtnes (AP), Hans Haugum (AP), Hildegunn Thorsvik (AP), Lars Petter Skaanes (AP), Marit Haukø (AP), Nils Jørgen Jørgensen (AP), Tor Erik Bjerkestrand (AP), Trine Fagerhaug (AP), Anita Volden (Frp), Stein Tore Wolff (Frp), Amund Lein (H), Arnt Skillingstad Rørvik (H), Christina Kvernland (H), Christine Klykken (H), Finn Åge Forås (H), Henrik Aleksander Devik (H), Håkon Aglen Fredriksen (H), Joar Olav Grøtting (H), Kåre Jarle Devik (H), Nils Sigurd Klykken (H), Sue Rossøy (INP), Per Olav Mork (KrF), Oddveig Ressem (R), Bjørn Dag Derås (SP), Bjørnar Schei (SP), Nina Edel Damås (SP), Randi Dille (SP), Sissel Stormo Holtan (SP), Steinar Lyngstad (SP), Geir Strøm Aalberg (SV), Hilde Guddingsmo (SV), Margreet Sloom (SV), Geir Olav Knappe (V), Gro Olden Jørgensen (V)

Dermed er innstillingen vedtatt.

Vedtak

Kommunestyret vedtar plan for eierskapskontroll 2024-2028 med slik prioritering:

- 1. MN Vekst AS
- 2. Generell eierstyring, eierskapsmelding
- 3. Eierskapskontroll i selskap hvor kommunen er medeier og andre eierkommuner innbyr kommunen til å delta i prosjektet

Kontrollutvalget gis fullmakt til å gjøre endringer i planen

Hjemmel for vedtaket er:

Kommuneloven § 23-2 c og d

Klageadgang

*Vedtaket kan påklages til **kommunestyret**. Klagefristen er 3 uker regnet fra den dagen da brevet kom fram til påført adressat. Det er tilstrekkelig at klagen er postlagt innen fristens utløp.*

Klagen skal sendes skriftlig til den som har truffet vedtaket, angi vedtaket det klages over, den eller de endringer som ønskes, og de grunner du vil anføre for klagen. Dersom du klager så sent at det kan være uklart for oss om du har klaget i rett tid, bes du også oppgi når denne melding kommer frem.

Oppgi vårt referansenummer når du tar kontakt med oss.

*Hilsen
Oskar Brynjarsson Risberg
fagansvarlig politisk sekretariat*

Dokumentet er elektronisk godkjent og sendes uten signatur.

Statsforvalteren i Trøndelag

Tröndelagen Staathealtoje

Rapport etter forvaltningskontroll

Kontrollert kommune:	Namsos kommune
Dato rapport:	1.7.2024
Dato for kontrollmøte:	11.6.2024
Kontrolleder:	Trond Rian
Gjennomført av:	Trond Rian Rune Saursaunet
Til stede fra kommunen:	Per Olav Meosli Thomas Aarskog
Kontrollerte ordninger:	Tilskuddsforvaltning NMSK til veg i 2023 internkontroll

1 Sammendrag

Rapporten er skrevet med bakgrunn i Statsforvalteren sin foreløpige rapport datert 17.6.2024, og Namsos kommune sin tilbakemelding datert 28.6.2024. Rapporten beskriver de funn (avvik og merknader) som ble avdekket. I Namsos kommune ble det konstatert 3 avvik og 4 merknader.

2 Generelt om kommunen

Tabellen under viser hvor mye midler Namsos kommune forvaltet på de tilskuddsordningene kommunen hadde fått delegert myndighet fra staten i 2023:

Tilskuddsordning		Beløp (kr)	Antall vedtak
Produksjonstilskudd og avløsertilskudd i jordbruket	Utbetalt	115 730 014	149
Tilskudd til avløsning ved sykdom mm	Utbetalt	1 192 975	31
Skogfond *)	Utbetalt	214 000	79
Tilskudd til nærings- og miljøtiltak i skogbruket (NMSK)- Skogkultur	Utbetalt	482 099	59
Tilskudd til nærings- og miljøtiltak i skogbruket (NMSK)- veg	Utbetalt	187 133	2
Tilskudd til nærings- og miljøtiltak i skogbruket (NMSK)- drift	Utbetalt	12 000	1
Tilskudd til spesielle miljøtiltak i jordbruket (SMIL)	Innvilget	1 626 683	17
Tilskudd til regionale miljøprogram (RMP)	Utbetalt	4 225 319	85
Tilskudd til drenering av jordbruksjord	Innvilget	1 645 763	16
Tilskudd til tiltak i beiteområder - planleggings- og	Innvilget	75 157	2

tilretteleggingstiltak			
SUM		125 391 143	441

*) Kun til skogkultur. I tillegg kommer skogfond til veier og andre formål.

3 Hjemmel for kontrollen

Hjemmel for kontroll er Reglement for økonomistyring i staten § 15:

«Overordnede virksomheter skal ivareta kontroll med at underliggende virksomheter og enheter utenom statsforvaltningen som utøver forvaltningsmyndighet, utfører sine oppgaver på forsvarlig måte og i henhold til § 14». § 14 inneholder bestemmelser om internkontroll.

Kontrolloppgavene er delegert til Statsforvalteren i tildelingsbrev og hovedinstruksen fra Kommunal- og distriktsdepartementet. Statsforvalteren skal kontrollere om kommunen gjennom sin internkontroll har etablert systemer og rutiner som sikrer at tilskuddsordningene forvaltes i samsvar med gjeldende landbrukspolitikk, og i henhold til gjeldende lover, forskrifter og retningslinjer.

4 Grunnlag for kontrollen

Statsforvalteren er gjennom hovedinstruksen og tildelingsbrev bedt om å vektlegge kontroll for å sikre kvalitetsmessig god tilskuddsforvaltning. Utvelgelsen av kontrollobjekter er risikobasert. Samtidig står det i tildelingsbrevet at Statsforvalteren skal ha forvaltningskontroll i 20 % av kommunene hvert år. Målet med kontrollen er å ivareta at midlene over jordbruksavtalen brukes til det formålet de er tiltenkt gjennom en målrettet og effektiv forvaltning. Kontrollen skal videre sikre at lover og regler overholdes, og at rettsikkerheten til søker ivaretas.

5 Gjennomføring av kontrollen

Varsel om kontroll ble gitt 17.1.24 og kontrollen ble gjennomført 11.6.24.

Statsforvalteren har gjennomgått rutiner, søknader og andre aktuelle dokumenter knyttet til de kontrollerte ordningene. Kommunene fikk i forkant av kontrolldagen tilsendt et egenerverings skjema som ble besvart og returnert Statsforvalteren før møtet. Den 11.6.24 ble det gjennomført et møte med kommunen på det tidligere kommunehuset på Namdalseid der involverte i kontrollen i kommunen og hos Statsforvalteren deltok. Det ble i møtet gjennomført en forvaltningsdialog rundt de svarene kommunen hadde gitt på egenerverings skjemaet. Foreløpig rapport ble også gjennomgått. I tillegg ble det gjennomført en befaring på Stovassvegen parsell 2. Kommunen fikk oversendt en foreløpig rapport 17.6.24.

Kommunen ga skriftlig tilbakemelding på fakta i foreløpig rapport den 28.6.2024. Foreløpig rapport og tilbakemeldinger fra kommunen er lagt til grunn for denne rapporten.

6 Kontrollområder

Tabellen under gir en oversikt over de avvik og merknader som ble avdekket under kontrollen:

Avvik er mangel på oppfyllelse av krav til forvaltningen av ordningen som er fastsatt i eller i henhold til

- reglement for økonomistyring i staten
- styrende dokumenter

- regelverket og/eller retningslinjer for ordningen

Merknad er forhold som ikke strider med krav, men der statsforvalteren finner grunn til å peke på behov for forbedringer.

Avvik og merknader som ble avdekket under kontrollen:	
Tilskuddsordning: Generelt for skogordningene	
Merknad 1	<p><u>Mangelfullt system for internkontroll</u></p> <p>Kommunen har kun en enkel rutine for utbetaling av tilskudd til skogsveger, men ikke en rutine for fullstendig saksbehandling. Det finnes en rutine for godkjenning av landbruksveger. Dialogen med kommunen tydet på svak kjennskap til egne rutiner.</p> <p>Statsforvalteren har avdekket flere feil i kommunenes saksbehandling som kunne ha vært avverget med gode og implementerte rutiner. Vi vurderer det viktig at kommunene videreutvikler rutiner for temaet.</p>
Tilskuddsordning: Tilskudd til nærings og miljøtiltak i skogbruket (NMSK - veg)	
Avvik 1	<p><u>Manglende gjennomføring av vedlikeholdskontroller av veger som har fått tilskudd</u></p> <p>Kommunen utfører ikke vegvedlikeholdskontroller av skogsveger som har fått tilskudd. Av retningslinjene for Namdalen som kommunen er tilsluttet, framgår det at kommunen skal foreta kontroll av veivedlikehold på samtlige veier klasse 3 og 4.</p>
Avvik fra	<p><u>Forskrift om tilskudd til nærings- og miljøtiltak i skogbruket, § 5</u></p> <p><i>«Det er et krav at vegen blir vedlikeholdt til den standard som den opprinnelig ble bygd.»</i></p> <p>Regionale retningslinjer for tilskudd til veg- og driftstiltak i skogbruket, kap 4 § 12: <i>«Kommunen vil foreta kontroll av vegvedlikehold på veger som er bygd med tilskudd 5 år etter ferdigstillelse.»</i></p>
Frist for å lukke avviket	Umiddelbart
Kommentar	En vedlikeholdskontroll bør gjennomføres ved at skogeier og vegforening varsles og innkalles i forkant, og kjenner bakgrunnen for kontrollen. Resultatet av kontrollen bør dokumenteres skriftlig, med kopi til skogeier og vegforening. Dette bør innlemmes i en rutine. Det anbefales en slik kontroll etter at det er gått 5 år siden ferdiggodkjenning av veianlegget. En rutine for utsjekk av eventuelt 5 år gamle veger i ØKS bør gjøres i starten på året.
Avvik 2	<p><u>Godkjenning av veg som ikke holder krav i vegnormalen</u></p> <p>Kommunen har godkjent en vei (Storvassvegen 2) som en vegklasse 3, uten at krav i vegnormalen er oppfylt. Vegbredden er</p>

	smalere enn 4 meter.
Avvik fra	Forskrift om tilskudd til nærings- og miljøtiltak i skogbruket § 5: «...Det er videre et vilkår at veien blir bygd i samsvar med gjeldende normaler for landbruksveier med byggebeskrivelse, fastsatt av Landbruks- og matdepartementet».
Frist for å lukke avviket	Umiddelbart
Kommentar	Statsforvalteren målte kjørebanelen flere steder langs vegen, og vegen var over lengre strekninger fra 30 -70 cm for smal. Bærelagsbredden var i all hovedsak bred nok - slik at bedre påfylling av slitelag hadde vært tilstrekkelig. Dette er noe kommunen bør følge opp i dialog med skogeier.
Avvik 3	Mangelfull kontroll av dokumentasjon vedrørende kostnader til rydding av veglinje Kommunen har godkjent utbetalinger godkjent kostnader på 204 045 kr for rydding av skog og framkjøring av virke (Storvassvegen 2) uten å vurdere om det var nyttbart virke med verdi som burde vært fratrukket ryddekostnadene.
Avvik fra	Bestemmelser om økonomistyring i staten, pkt. 6.3.8.2 «Tilskuddsforvalter skal kontrollere informasjonen mottakeren sender inn som har betydning for tilskuddsforvalters beregning av tilskuddsbeløp og tildeling.»
Frist for å lukke avviket	Umiddelbart
Kommentar	Statsforvalteren mener at kommunen skulle sjekket bedre og trukket fra verdien av eventuelt nyttbart virke i forbindelse med hogst i vegtraseen. Både bilag, flyfoto og befaringsindikeringer viser mye salgsvirke i traseen. I egenmeldingskjemaet skriver kommunen: «Kostnadsoverslaget i byggeplanen er i all hovedsak laget av vegplanleggere, og når vegplanen blir godkjent er også enhetskostnadene til rydding av veitrase godkjent. Tiltaket blir ikke kontrollert mot rimelighetsverdier, hverken før eller etter bygging.» Statsforvalteren fraråder en slik praksis. Vegplanleggers anslag må primært sees på som et bidrag til samlet kostnadsoverslag for vegen. Ryddekostnader bør baseres på bilag. I denne byggeplanen påpeker dessuten vegplanlegger at ryddekostnadene trolig dekkes av salgsvirke i traseen.
Merknad 2	Mangelfullt tilsyn med landbruksveiforskriften Forskrift om planlegging og godkjenning av landbruksveier tilsier at driftsveger i skogbruket med en lengde på minst 150 m og/eller 1 m vertikal skjæring fra terrengnivå skal sendes kommunen til godkjenning. Kommunen skal i henhold til forskriften føre tilsyn med bestemmelsene i forskriften følges.

	<p>I følge kommunen har det siden 2020, da Namsos, Fosnes og Namdalseid ble samlet i en kommune, vært svært få søknader. Gitt kommunens størrelse finner Statsforvalteren det lite trolig at det ikke har vært flere søknadspliktige veger i denne perioden. Mangelen på søknader er noe som burde ha avstedkommet evaluering og tiltak hos kommunen.</p> <p>I et stadig villere og våtere klima er det enda viktigere at forskriftens søknadsplikt etterleves. Kommunens skal utøve tilsyn med dette. Informasjonstiltak rettet mot skogeiere og virkeskjøpere samt feltkontroller i utvalgte drifter kan være egnede grep.</p>
Merknad 3	<p><u>Manglende godkjenning av byggeplan Storvassvegen parsell 2</u></p> <p>Kommunen skal i henhold til forskrift godkjenne byggeplanen før tiltaket starter. Dette må skje skriftlig, og regnes for å være et enkeltvedtak. Slik formell godkjenning mangler. I tildelingsbrevet for tilskudd har kommunen forutsatt at søker skal følge den utarbeidete byggeplanen. Det er bra, og et viktig premiss.</p> <p>For å oppfylle krav om <i>godkjenning</i> av vegplanen kan dette enten skrives inn i tildelingsbrevet eller gjøres i eget vedtak. Kravet om <i>når</i> vegplanen skal være godkjent framstår strengere i regionale retningslinjer enn i forskriften. Kommunen/regionen bør vurdere om det er hensiktsmessig.</p>
Merknad 4	<p><u>Feilregistrert kostnad i fagsystemet ØKS Storvassvegen parsell 2</u></p> <p>Ved utbetaling av første regnskapssammendrag godkjente kommunen de totale byggekostnadene i vegprosjektet. Ved utbetaling av andre regnskapssammendrag la kommunen inn 245 045 kr i nye kostnader inn i fagsystemet ØKS. Disse kostnadene var med i det første regnskapssammendrag og er dermed dobbeltført. Dette har ikke medført feilutbetalinger pr nå, men beløpet er nå registrert som udekket investering på skogfondskonto som skogeier kan be om å få utbetalt.</p> <p>Det er vanligvis riktig å legge inn kostnaden i forbindelse med utbetaling, men når kommunen allerede hadde registrert disse kostnadene ved utbetaling av første regnskapssammendrag, blir det dobbeltregistrering og feil. Kommunen skulle lagt inn en fiktiv kostnad på kr 1 for å få gjennomført utbetaling av ekstratilskuddet i andre regnskapssammendrag i fagsystemet ØKS.</p>

7. Avsluttende kommentarer.

Det var en konstruktiv dialog under kontrollen, og vi registrer at kommunen allerede er i gang med å vurdere hvordan forvaltningskontrollen kan følges opp best mulig.

Statsforvalteren i Trøndelag

Trööndelagen Staatehaaltoje

Vår dato:

03.07.2024

Vår ref:

2024/1472

Deres dato:

Deres ref:

NAMSOS KOMMUNE

Stavarvegen 2

7856 JØA

Saksbehandler, innvalgstelefon

Trond Rian, 74 16 80 89

Rapport etter forvaltningskontroll - Skogsveger, Namsos kommune

Vedlagte rapport er utformet med bakgrunn i Statsforvalterens observasjoner under kontroll i Namsos kommune. Kontrollen ble gjennomført 11.6.2024, etter varsel av 17.1.2024

Statsforvalterens funn er sortert i avvik og merknader. Som det framgår av rapporten, ble det registrert 3 avvik og 4 merknader.

Lukking av avvik

Vi ber om en redegjørelse innen **13.9.2024** for de tiltak som er satt i verk for å rette opp registrerte avvik. Det bes om at også merknadene vi har registrert kommenteres.

Med hilsen

Anne Berit Lein (e.f.)
underdirektør
Statsforvalteren

Trond Rian
fylkesskogmester
Statsforvalteren

Dokumentet er elektronisk godkjent

Vedlegg

1 Namsos ENDELIG RAPPORT - 2024

Kopi til:

KONSEK TRØNDELAGE IKS

Postboks 2564

7735

STEINKJER

E-postadresse:
sftlpost@statsforvalteren.no
Sikker melding:
www.statsforvalteren.no/melding

Postadresse:
Postboks 2600
7734 Steinkjer

Besøksadresse:
Strandveien 38, Steinkjer
Prinsens gt. 1, Trondheim

Telefon: 74 16 80 00
www.statsforvalteren.no/tl

Org.nr. 974 764 350

Inhabilitet for underordnede: Hva gjør vi når juristene ikke er enige?

Kommunal Rapport 09.07.2024, Jan Fridthjof Bernt, professor emeritus i offentlig rett ved Universitetet i Bergen

Mitt råd er at kommunedirektører – og etatssjefer – så langt mulig, må unngå å sette seg i posisjoner der det kan bli spørsmål om deres inhabilitet.

I Kommunal Rapport har vi nå hatt [en diskusjon](#) om forståelsen av bestemmelsen i [forvaltningsloven § 6](#) tredje avsnitt om såkalt «avledet inhabilitet» for tilsatte i kommunens administrasjon i saker der deres sjef – kommunedirektøren – er inhabil.

Dette er et spørsmål om tillitsvern, ikke bare om ugyldighet.

Denne inhabilitetsregelen gjelder bare når den underordnede treffer «avgjørelse i saken».

Dette da i motsetning til det som gjelder når den tilsatte selv er inhabil; da kan hen heller ikke medvirke til «å tilrettelegge grunnlaget for en avgjørelse».

Les også:

- [Bernt svarer: – Administrasjonen bør ikke lage forslaget til vedtak](#)
- [Inhabil kommunedirektør lammer normalt ikke administrasjonen](#)
- [Bernt imøtegår ikke våre argumenter fra lovtekst, forarbeider og praksis](#)
- [Bernt svarer: – Kan være vanskelig for en ansatt å legge fram en innstilling i strid med en inhabil kommunedirektørs interesser](#)

Denne særregelen ved avledet inhabilitet for underordnede er langt fra uproblematisk.

Det er altså tale om situasjoner der den eller de som skal utrede en sak, har en sjef som har en så nær tilknytning til saken, eller noen den gjelder, at hen er inhabil. Det er da ikke vanskelig å forestille seg at dette kan å ha betydning for hvordan den underordnede vil se på og fremstille saken.

Her som ellers er det ikke nok at vi har tillit til de enkeltpersonene det gjelder – inhabilitetsreglene skal sikre allmennhetens generelle tillit til det offentlige forvaltningsapparatet.

Dette skulle da tale for at vi hadde samme regel om inhabilitet ved saksbehandlingen her som i andre situasjoner der en offentlig tilsatt eller folkevalgt er inhabil på grunn av sin tilknytning til saken eller noen den angår.

Men her har lovgiver kommet til at en generell regel om automatisk inhabilitet for underordnede vil bli for krevende for forvaltningsapparatet. Den vil ha som konsekvens at hele saksbehandlingen må flyttes helt ut av den del av forvaltningen som har en inhabil sjef. Det kan for eksempel gjelde fra departementet, om statsråden eller departementsråden er inhabil, og ut av kommuneadministrasjonen eller vedkommende fagavdeling om kommunedirektøren er det.

Utgangspunkt og den klare hovedregel er derfor at både saksutredning og utforming av forslag til vedtak kan utformes av underordnede, hvis ikke disse selv er inhabile av en annen grunn.

Dette fremgår nå altså av lovteksten. Spørsmålet som vi da må ta stilling til, er den mer presise forståelsen av dette særlige unntaket fra inhabilitetsreglene.

Når vil vi si at det den underordnede gjør, er å treffe en «avgjørelse» i en sak der sjefen er inhabil, slik at hen blir inhabil til å medvirke ved denne?

Her er det opplagt rom for ulike meninger, uten at det er nødvendig å beskyldne meningsmotstandere for mangel på respekt for lovtekst og lovgivervilje.

Teknisk sett er problemstillingen hvordan vi skal trekke skillet i forvaltningsloven § 6 mellom «å tilrettelegge grunnlaget for en avgjørelse» og «å treffe avgjørelse» for når regelen om inhabilitet for underordnede gjelder.

Det er rimelig klart ut fra forarbeidene til bestemmelsen at også forslag til vedtak vil kunne være en del av saksforberedelsen når dette skjer som ledd i den interne saksbehandlingen ved organet. Dette vil da være et ledd i den løpende saksbehandling i administrasjonen.

Spørsmålet blir da om det samme skal gjelde også der administrasjonen i kommunen har sluttført sin saksbehandling, og avgitt en formell innstilling i et utsendt offentlig dokument, med forslag til vedtak.

Svaret på dette vil i siste instans måtte bero på en avveining av de motstående hensynene som kommer til uttrykk i denne bestemmelsen.

På den ene siden står ønsket om å unngå en lovforståelse som er vanskelig å lese ut av selve lovteksten, og fremfor alt å unngå den arbeidsmessige merbelastning det kan medføre hvis man er tvunget til å flytte denne innstillingsmyndigheten til andre enn de som normalt har ansvaret for det aktuelle saksområdet.

På den andre siden står så ønsket om å unngå usikkerhet om administrasjonens upartiskhet og uavhengighet i slike situasjoner, med fare for rettslig uklarhet og tap av tillit.

Lovgiver har ikke tatt noe klart standpunkt til akkurat denne problemstillingen. Det er da ikke overraskende at kompetente jurister kan komme til ulike konklusjoner.

Dette blir i siste instans et spørsmål om verdivalg eller prioritering av verdier; hvilke belastninger vi er villige til å påføre forvaltningen for å unngå tvil og tvist om inhabilitet.

Det er ikke overraskende at kommunenes advokater og en universitetsjurist kan ha ulike oppfatninger om dette. Her må vi bare vente og se hva departement, lovgiver, Sivilombudet eller domstolene kommer fram til om spørsmålet blir satt på spissen.

I mellomtiden vil mine personlige råd være: Kommunedirektører – og etatssjefer – må så langt mulig, unngå å sette seg i posisjoner der det kan bli spørsmål om deres inhabilitet.

Og ordførerne bør vurdere nøye muligheten til å bruke settedirektører som har ansvar for å avgi innstilling, i saker der det kan bli uro om avgjørelsen på grunn av kommunedirektørens inhabilitet. Dette er et spørsmål om tillitsvern, ikke bare om ugyldighet.

Kan være vanskelig for en ansatt å legge fram en innstilling i strid med en inhabil kommunedirektørs interesser

Kommunal Rapport 24.06.2024, Jan Fridthjof Bernt, professor emeritus ved Universitetet i Bergen.

Ansatte som er underordnet en inhabil kommunedirektør, kan ikke legge fram innstillinger for folkevalgte organer.

SPØRSMÅL: I [innlegg 12. juni fremholder to advokater i KS advokatene](#) at bestemmelsen om inhabilitet for den som er underordnet en inhabil, ikke gjelder ved utarbeidelse av saksforelegg til folkevalgt organ med forslag til vedtak.

De er «uenig i tolkningen nylig fremsatt av professor Bernt, hvor avledet inhabilitet angivelig medfører at saksbehandlere er avskåret fra å utarbeide avsluttende og sammenfattende vurderinger, eller konkrete forslag til vedtaksformuleringer.»

Kan du si noe mer om denne uenigheten og om hvordan vi bør forholde oss til denne?

SVAR: Juss er ikke matematikk. Vi jurister lever av å prøve å finne fram til riktige svar på spørsmål som loven ikke gir noe opplagt riktig svar på. Ikke sjelden vil det kunne være gode argumenter for og imot ulike tolkningsalternativer. Hva man da ender opp med, vil noen ganger avhenge av hvilke hensyn man mener er mest tungtveiende.

I denne saken er det klart nok et spørsmål om avveining mellom administrativt merarbeid og ivaretagelse av tillit til forvaltningsapparatets uhildethet. Tema her er hvordan vi skal forstå bestemmelsen [forvaltningsloven § 6 tredje avsnitt](#), som lyder:

«Er den overordnede tjenestemann ugild, kan avgjørelse i saken heller ikke treffes av en direkte underordnet tjenestemann i samme forvaltningsorgan».

Avgjørende for om det foreligger inhabilitet etter denne bestemmelsen, er altså om den tilsatte treffer «en avgjørelse». Det er med andre ord ikke avgjørende om det er tale om et «vedtak», slik dette er definert i [forvaltningslovens § 2](#), som er et snevrere begrep; «avgjørelse ... som generelt eller konkret er bestemmende for rettigheter eller plikter til private personer».

Det er heller ikke det samme som begrepet «vedtak» slik det brukes i kommuneloven. Dette er ([§ 27–2 første avsnitt bokstav a](#)) alle «endelige vedtak som er truffet av et folkevalgt organ eller den kommunale eller fylkeskommunale administrasjonen», i motsetning begrepet «avgjørelse» som (andre avsnitt) også omfatter «prosessledende avgjørelser».

Ikke noe av det som her sies, gir oss sikkert svar på spørsmålet om det er en «avgjørelse» etter [forvaltningsloven § 6](#) tredje avsnitt når administrasjonen avgir en innstilling med forslag til vedtak i et folkevalgt organ. Da må vi i stedet se på hva som er formålet med og tanken bak denne særregelen.

Spørsmålet blir da: Skal denne typen formell innstilling til folkevalgte organer ses som rent forberedende saksbehandling, eller må en se dette som sluttpunktet på en avsluttet prosess, der det er truffet en formell avgjørelse som så skal være utgangspunkt og grunnlag for det folkevalgte organets vedtak?

Forvaltningslovutvalget (NOU 2019:5) foreslår (s. 241) at dagens regel om inhabilitet på grunn av underordningsforhold videreføres, men bemerker samtidig (s. 99) at formelle innstillinger fra administrasjon til kollegialt organ er i en særstilling:

«I kollegiale organer er det vanligvis et klarere skille mellom saksforberedelsesfasen og avgjørelsesfasen. Har det kollegiale organet et sekretariat, skjer saksforberedelsen som regel der. Når saken legges fram for det kollegiale organet til avgjørelse, kan det likevel

komme fram nye momenter av betydning for avgjørelsen, eller sekretariatet kan bli bedt om å utfylle saksforberedelsen. I kommuner og fylkeskommuner praktiseres såkalt «fullført saksbehandling» ved at kommunedirektøren skal påse at sakene som legges fram for folkevalgte organer, er forsvarlig utredet på en måte som gir faktisk og rettslig grunnlag for å treffe avgjørelse i saken.»

Poenget er her at en slik innstilling normalt legger sterke føringer på det formelle vedtaket som skal treffes av det folkevalgte organet. Den er sluttpunktet for saksbehandlingen i et selvstendig ledd i forvaltningsapparatet, i motsetning til interne utkast og forslag innenfor et tilsatt tjenestemannsapparat, som gjerne kan sendes fram og tilbake som ledd den interne saksbehandlingen. Innstillingen kan ikke korrigeres eller trekkes tilbake når den er avgitt. Den er undergitt dokumentoffentlighet og partsinnsyn, se [offentleglova § 16](#) og [forvaltningsloven § 18d](#).

Det er typisk de viktigste og mest krevende sakene som behandles av kollegiale organer på grunnlag av slik innstilling, og det vil da være spesielt uheldig om man her skulle kunne «utvanne» lovens regel om inhabilitet for underordnede ved å overlate til underordnede i administrasjonen å levere en ferdig utformet innstilling til et folkevalgt organ når kommunedirektøren er inhabil.

I [kommuneloven § 13–1](#) tredje avsnitt fastslås at administrasjonen har et selvstendig faglig ansvar for å «påse at saker som legges fram for folkevalgte organer, er forsvarlig utredet. Utredningen skal gi et faktisk og rettslig grunnlag for å treffe vedtak». Innstillingen har som formål å være en ferdig utarbeidet og fullstendige ramme for saken som skal behandles i det folkevalgte organet, og blir bare ganske unntaksvis fraveket når dette treffer sitt vedtak.

Spørsmålet blir da om det er forsvarlig at det folkevalgte organet skal måtte bygge sin saksbehandling på utredning og anbefalinger fra tilsatte som er underordnet en inhabil kommunedirektør. I [kommuneloven § 13–1](#) siste avsnitt er det fastsatt at «Kommunedirektøren har det løpende personalansvaret for den enkelte, inkludert ansettelse, oppsigelse, suspensjon, avskjed og andre tjenstlige reaksjoner, hvis ikke noe annet er fastsatt i lov.»

Det er ikke vanskelig å tenke seg situasjoner der en underordnet tilsatt vil synes det er krevende å skulle legge fram en innstilling med forslag til vedtak som er i strid med kommunedirektørens interesser, og enda lettere å tenke seg situasjoner der det uansett blir fremsatt beskyldninger om at dette har hatt betydning for utfallet av sak.

Her som ellers vil usikkerhet og tvist om inhabilitet både kunne forsinke den videre saksgangen og bidra til å svekke tilliten til kommunalforvaltningen.

De beste grunner taler derfor etter min mening for å se slike innstillinger som «avgjørelse» etter denne bestemmelsen, slik at ansvaret for å foreta den avsluttende administrative vurdering av saken, og for å legge fram innstilling for det folkevalgte organet, må legges til noen utenfor kommuneadministrasjonen, typisk noen i administrasjonen i en annen kommune.

Det forberedende arbeidet med saken vil stadig kunne gjøres av kommunens egne tilsatte, men det avsluttende ansvar for å kvalitetsvurdere saksforberedelsen og utforme forslag til vedtak, må legges til noen som ikke står i et slikt avhengighetsforhold til en inhabil sjef.

Er du folkevalgt og mulig inhabil i arealsaker? Dette er rådene

Kommunal Rapport 27.06.2024, Marte Danbolt, Elin Svendsen, Robert Fauli

Bruk styrevervregisteret og hold deg unna utbyggere, er blant rådene fra KS.

– Den enkelte folkevalgte har selv en plikt til å vurdere sin egen habilitet. Dersom man er i tvil, eller tenker at man kan være inhabil, anbefaler KS at vedkommende tidlig tar kontakt med ordfører eller andre i henhold til kommunens rutiner, slik at det blir anledning til å gjøre en juridisk vurdering på forhånd, sier fagsjef for KS Folkevalgtprogram, Dag-Henrik Sandbakken.

Skulle det være tvil om habilitetsvurderingen, har Sandbakken følgende råd:

– Da kan det være klokt å innhente juridiske råd i forkant av møtet, for eksempel hos KS Advokatene.

Roller og verv

En kartlegging Kommunal Rapport har gjort av over 300 lokalpolitikere i landets største 40 fjellhyttekommuner, viser at nærings- og grunneierinteresser er tungt representert blant politikere.

Mens lokalpolitikere som Kommunal Rapport har snakket med, forsikrer om at kommunene har en ryddig og streng praksis når det gjelder habilitet, mener Norges Hytteforbund at folkevalgte med økonomiske interesser må bli flinkere til å melde seg inhabile i arealsaker.

Sandbakken nevner særlig ett verktøy som kan sikre mer åpenhet rundt økonomiske interesser: KS styrevervregister.

– Styrevervregisteret viser informasjon om folkevalgtes og ledende ansattes roller, verv og eierinteresser. Det innhentes informasjon fra Brønnøysundregistrene og fra Skatteetatens aksjonærregister. Styrevervregisteret er gratis og åpent tilgjengelig for alle. I tillegg kan den enkelte selv legge inn informasjon om andre relevante forhold, sier Sandbakken.

Folkemøter og andre møter

Noen kommuner opererer også med et eget økonomiregister hvor det er vedtatt at folkevalgte og eventuelt også ledere skal registrere styreverv, gaver og/eller økonomiske interesser.

– Avhengig av hva kommunens regelverk sier, kan det for eksempel være verv i offentlige og/eller private selskaper, verv i interesse- og frivillige organisasjoner som mottar økonomisk støtte fra kommunen/fylkeskommunen, bierverv, eller næringsinteresser som aksjer i selskaper og fast eiendom, forteller Sandbakken.

– *Bør folkevalgte med mulige økonomiske interesser i arealsaker delta på møter med for eksempel utbyggere?*

– Nei, dersom det er avklart at en representant er, eller kan være inhabil, bør ikke vedkommende delta i slike møter dersom det er en del av saksbehandlingen. Åpne folkemøter eller lignende, som ikke er en del av kommunens saksbehandling, vil være noe annet.

Lovlighetskontroll

Ifølge Sandbakken handler habilitet om tillit. Habilitet er derfor et viktig tema i KS Folkevalgtprogram.

Han minner om at avgjørelser om habilitet kan være gjenstand for lovlighetskontroll.

– KS anbefaler også at partigruppene vedtar habilitetsregler for gruppa tilsvarende de som følger av forvaltningsloven og kommuneloven, sier Sandbakken.

Mulig inhabil? Slik går du fram:

1. Habilitet må vurderes fra gang til gang. Om du er i tvil om du er habil, så må du gi beskjed til ordfører så snart som mulig. Ordføreren ber så administrasjonen vurdere med utgangspunkt i den informasjonen du har gitt.
2. I selve møtet skal representanten be om ordet så snart ordfører/møteleder har åpnet saken, og før realitetene i saken kommer opp til debatt. Representanten skal da redegjøre for alle faktiske forhold som har betydning for habilitetsvurderingen.
3. Når det er gjort, skal vedkommende representant fratre møtet, og eventuell vararepresentant skal tiltre.
4. Det folkevalgte organet skal deretter drøfte habilitetsspørsmålet, uten å gå inn i realitetene i selve saken. Det er det folkevalgte organet som avgjør habilitetsspørsmålet.
5. Dersom vedkommende blir erklært inhabil, kan *ikke* vedkommende tiltre før saken er ferdig besluttet. Dersom vedkommende blir erklært habil, tiltre vedkommende slik at hen kan delta i realitetsbehandlingen.

Flå-politikere bør legge fram sine kundelister

Kommunal Rapport 25.06.2024, Marte Danbolt, Elin Svendsen, Robert Fauli

Lederen og nestlederen i planutvalget i Flå bør følge Sylvi Listhaugs eksempel, mener jussprofessor.

– Politikere som er involvert i virksomhet på det saksområdet de er med på å behandle, bør legge fram sine kundelister, som grunnlag for å vurdere deres habilitet, mener professor emeritus i offentlig rett Jan Fridthjof Bernt.

Han mener leder og nestleder i Flås planutvalg bør gjøre som nåværende Frp-leder Sylvi Listhaug, da hun ble utnevnt som landbruksminister i Erna Solbergs regjering i 2013: Listhaug ga departementet en liste over kundene hun hadde hatt som konsulent i PR-byrået First House, slik at det skulle kunne vurdere hennes habilitet i ulike saker.

Pressen fikk først avslag på krav om innsyn. Etter klage til Sivilombudet fikk den en oversikt over hennes offentlige oppdragsgivere.

Ifølge Bernt er det fortsatt ikke avklart om offentligheten har rett til fullt innsyn i slike kundelister.

– Men etter min mening er det i alle fall et rimelig krav at personer som er involvert i virksomhet på det saksområdet de er med på å behandle, legger fram slike kundelister for administrasjonen. Slik kan denne passe på at det ikke oppstår inhabilitetsproblemer, sier han.

Problematisk

Næringsinteresser er tungt representert i planutvalgene i flere av de største fjellhyttekommunene, viser en kartlegging Kommunal Rapport har utført.

En av disse kommunene er Flå. Som omtalt i Kommunal Rapport 25. juni driver både utvalgets leder og nestleder privat konsulentvirksomhet innen saksfeltet utvalget har ansvaret for.

Tor Egil Buøen etablerte i 2020 Buøen Råd og Strategi AS, som gir råd i plan- og reguleringssaker. Østdahl startet privat konsulentvirksomhet innen byggeteknikk i fjor vår, da han pensjonerte seg som teknisk sjef i kommunen.

Begge må passe på sin habilitet i saker knyttet til deres kunder. Østdahl er også inhabil i alle saker han tidligere har forberedt eller behandlet som teknisk sjef.

I fjor høst ble de valgt til henholdsvis leder og nestleder i kommunens nye planutvalg.

– Dette synes jeg kan være ganske problematisk, selv om det går an juridisk. Kommunestyret bør vurdere om det er ønskelig å holde seg med utvalgsleder og nestleder som det ikke sjelden kan bli inhabilitetsproblemer rundt, eller som i alle fall representerer eller er tungt involvert i denne typen særinteresser, sier Bernt til Kommunal Rapport.

Forsvarer valget

Flås ordfører Merete Høntorp Gandrud (Ap) mener deres valg av utvalgsledelse er uproblematisk.

– På tidspunktet Buøen og Østdahl ble valgt inn som leder og nestleder av utvalget, var all aktivitet de drev med kjent for alle i kommunestyret. De har bakgrunn som tidligere ordfører

og teknisk sjef, så de kjenner godt til inhabilitetsutfordringene og tar de på det høyeste alvor. Ved tvil om inhabilitet drøftes det med kommunestyret for hver enkelt sak, framholder hun.

Ifølge ordføreren er kommunedirektøren «kjent med kundelisten til Buøen».

– Østdahl har andre typer kunder, men har nok ikke noe imot å levere kundeliste for å lettere kunne vurdere habilitet, skriver hun i en e-post til Kommunal Rapport, med kopi til både Buøen og Østdahl.

En god idé

Buøen har overfor Kommunal Rapport tidligere avvist spørsmålet om å legge fram kundelisten til hans konsulentselskap. Han ga da uttrykk for at det heller ikke var relevant å legge den fram for administrasjonen, da det ikke var den, men utvalget, som foretok habilitetsvurderingen.

Administrasjonen har ingen rolle i dette, framholdt Buøen da.

Nå har han endret syn, bekrefter han i en e-post.

– Jeg hadde egentlig aldri tenkt på at administrasjonen kunne ha kundelisten min. Etter å ha drøftet det med kommunedirektøren, ble vi enige om at det kunne være en god idé, og jeg har satt opp kundeliste som kommunedirektør og ordfører har fått. Jeg passer selvfølgelig også selv på å melde meg inhabil/be om habilitetsvurdering i de sakene jeg mener jeg kan være inhabil, skriver han.

Leder av planutvalget i Flå, Tor Egil Buøen (Bygdelista), har ombestemt seg og gitt kommunedirektøren kundelisten til konsulentselskapet han driver. – En god idé, sier han nå. Bildet er fra hytteområdet Turufjell.

Må få full oversikt

Ifølge Bernt bør i alle fall kommunens administrasjon få utlevert kundelister som grunnlag for å vurdere habiliteten til utvalgsmedlemmer som driver næringsvirksomhet innen det saksfeltet de behandler.

Opplysninger om konkurransemessige forhold og andre taushetsbelagte opplysninger, skal unntas fra offentlighet.

– Men administrasjonen, som har ansvar for å vurdere habiliteten, må kreve å få fullstendig kundeliste. Hvis den ikke får en slik oversikt, må administrasjonen melde tilbake til kommunestyret, som må ta stilling til om den folkevalgte skal kunne delta ved behandlingen av slike saker.

Ifølge Bernt kan administrasjonen også be Statsforvalteren ta stilling til om kravene til forsvarlig saksbehandling er oppfylt uten tilgang på slik informasjon ved habilitetsvurderingen.

Dette er habilitetsreglene

- Folkevalgte er inhabile hvis de selv, deres nærstående eller selskapet de har en ledende rolle i, er part i saken. Det følger av forvaltningslovens § 6 første ledd.
- Ifølge § 6 andre ledd kan de også være inhabile når andre «særegne forhold» kan svekke tilliten til vedkommende upartiskhet. I slike tilfeller skal det blant annet legges vekt på om saken kan innebære en særlig fordel, tap eller ulempe for vedkommende.

Hvor stor og sikker fordel, tapet eller ulempen må være for å medføre inhabilitet etter § 6 andre ledd, finnes det ingen klare grenser for. Dette må avgjøres i hver enkelt sak.

Men ifølge jussprofessoren skal det relativt mye til før en folkevalgt blir inhabil i plansaker som følge av generelle næringsinteresser.

At en snekker eller butikkeier kan få flere kunder hvis det bygges flere hytter, er ikke nok til å bli satt på gangen når hytteplanene skal behandles.

– Terskelen for inhabilitet etter forvaltningslovens § 6 andre ledd, er ganske høy. For å bli inhabil, må reguleringsvedtaket føre til en forholdsvis konkret, direkte, nærliggende og betydelig konsekvens som er spesiell for vedkommende, framholder Bernt, som er professor emeritus i offentlig rett ved Universitetet i Bergen.

Han sier dette ofte er vanskelige vurderinger.

Må vurdere seg selv

Den folkevalgte har selv plikt til å vurdere sin egen habilitet, og melde fra om mulig inhabilitet til administrasjonen i god tid før møtet.

Ifølge Bernt er dette ikke bare viktig for å kunne innkalle varamedlem. Det er også nødvendig for at administrasjonen skal kunne foreta en juridisk vurdering av vurdering av habilitetsspørsmålet, som utvalget kan bygge på når det skal ta stilling til dette.

Hvis begrunnelsen for inhabilitet ikke framgår i saksframlegget, og dette ikke er taushetsbelagte opplysninger, skal denne framgå av møteprotokollen.

Hvis det framkommer taushetsbelagte opplysninger i begrunnelsen, må akkurat disse slettes i den offentlige møteprotokollen.

Fortsatt inhabil?

I Flå har planutvalgets leder til nå meldt seg inhabil i alle saker knyttet til hytteutbyggingen i Høgevarde-området, fordi han har vært konsulent for utbyggingsselskapet.

Han har opplyst at han ikke har hatt oppdrag for selskapet etter 1. oktober i fjor. Da planutvalget behandlet to Høgevarde-saker i mai, vedtok det «under tvil» at Buøen fortsatt er inhabil.

For å få en avklaring, har kommunedirektøren bedt Statsforvalteren vurdere hans habilitet. Svaret er at de i så fall må be om en lovlighetskontroll. Løsningen kan bli å vedta dette ved neste behandling, ifølge Gandrud.

– Kommunedirektøren er usikker på om man blir inhabil i en sak fordi man tidligere har gjort oppdrag for den som er part. Det er viktig at man ikke er med i behandlingen og kjennes inhabil dersom man er det. Det er også viktig at man ikke kjennes inhabil for «sikkerhets skyld», mener ordføreren.

Kommunal Rapports kartlegging

- Kommunal Rapport har kartlagt nærings- og grunneierinteressene til de politikerne som antas å ha størst innflytelse på arealpolitikken i de 40 største fjellhyttekommunene.
- Ved hjelp av proff.no har vi kartlagt hvorvidt politikerne har eierinteresser og/eller ledende roller i selskaper, som kan forventes å få økt sin omsetning av hyttebygging og hytteturisme. Dette kan for eksempel være virksomheter innen handel, overnatting, investering/utvikling/salg/utleie av fast eiendom, regulering/bygg/anlegg, jakt/fiske/friluftsliv, transport og andre tjenester rettet mot hyttefolket.
- Vi har sjekket næringsinteressene til ordfører, samt leder og nestleder i kommunens planutvalg i alle de 40 største fjellhyttekommunene. (Totalt 120 ledende politikere).

- I 20 av kommunene har vi også sett nærmere på øvrige medlemmer av planutvalget (totalt 110 andre utvalgsmedlemmer).
- I kommuner uten planutvalg har vi sett på formannskapets medlemmer.
- Eierandeler på mindre enn 10 prosent er ikke medregnet. Med «ledende rolle» mener vi daglig leder, styreleder og styremedlem.
- Via selskapet Ambita har Kommunal Rapport innhentet eiendomsopplysninger om totalt 314 politikere i de 40 største fjellhyttekommunene. Dette gjelder ordførerne og samtlige medlemmer av planutvalgene (eventuelt formannskap).

I dispensasjonssaker er politikerne rettsanvendere

Kommunal Rapport 01.07.2024, kronikk av Fredrik Holth og Nikolai K. Winge, Holth &Winge

Det er ikke rom for alternative innstillinger til vedtak i dispensasjonssaker.

Stortinget vedtok i 2008 en plan- og bygningslov som klart innskjerpet kommunenes anledning til å gi dispensasjoner. Lovgiver understreket at dispensasjon skal være et snevert unntak som kommunene kun skal gi der de strenge vilkårene i loven er oppfylt.

Planendringer er, i motsetning til dispensasjon, et spørsmål som kan avgjøres politisk.

Hensikten var å tydeliggjøre den klare intensjonen om at ny og endret arealbruk skal styres gjennom arealplaner, vedtatt på grunnlag av et forsvarlig kunnskapsgrunnlag og med bred medvirkning fra offentlige og private aktører.

I dispensasjonssaker avgrenses vurderingen til et enkelt tiltak på en enkelt eiendom. Dersom det over tid gis mange dispensasjoner, vil dette kunne undergrave planer som informasjons- og beslutningsgrunnlag, og dermed de demokratiske prosesser som plan- og bygningsloven bygger opp under.

For å sikre at loven ble håndhevet i tråd med intensjonen, gjorde lovgiver et helt sentralt grep: Vurderingen av dispensasjonssøknader skal først og fremst bero på juss – ikke politikk.

Stortinget markerte dermed at det ikke er rom for lokalpolitiske prioriteringer og utøvelse av lokalt selvstyre når det gjelder vurderingen av lovens vilkår.

Dispensasjonsbestemmelsen har ikke fungert i tråd med lovgivers intensjon. Tall fra SSB viser at det fremdeles søkes om og innvilges en rekke dispensasjoner.

Det er også gjennomført flere undersøkelser av dispensasjonspraksis som viser at de fleste søknader innvilges, og at majoriteten av vedtakene bygger på feil eller mangelfull forståelse av loven.

Årsakene til dette er sammensatte, og i et rettssosiologisk perspektiv er det alltid av interesse å undersøke hvorfor lovgivning ikke får den ønskede effekt.

Dette kan skyldes at loven ikke aksepteres eller respekteres av de som er satt til å utøve myndigheten, at rettsanvender ikke har tilstrekkelig kunnskap om bestemmelsen og det systemet den inngår i, eller at det ikke finnes velfungerende kontrollmekanismer og sanksjonssystemer. Samtlige faktorer er betegnende for den dispensasjonspraksisen vi finner i kommunene.

I vårt møte med lokalpolitikere opplever vi ofte en stor frustrasjon over hvor vanskelig det er å gi dispensasjon. Det vises til at administrasjonen er for streng når det konkluderes med at lovens vilkår for dispensasjon ikke er oppfylt.

Lokalpolitikere har på sin side en mer pragmatisk tilnærming, og de inntar gjerne en ombudsrolle for sine innbyggers ønsker og behov.

Vi har respekt for ønsket om å være ombud for innbyggernes ve og vel, samt forståelse for frustrasjonen ved et strengt regelverk.

Samtidig må lokalpolitikere være bevisste på når loven gir rom for en slik tilnærming. Dispensasjonssaker er ikke en arena hvor ombudsrollen er ment å stå sentralt. Her er politikerne rettsanvendere.

Frustrasjonen hos lokalpolitikerne leder i mange tilfeller til at de søker etter løsninger. Løsningen i enkelte kommuner er å innføre en praksis hvor lokalpolitikerne ber administrasjonen presentere et saksfremlegg med to alternative innstillinger i dispensasjonssaker. Den ene innstillingen konkluderer med at de rettslige vilkårene for å gi dispensasjon er oppfylt. Den andre konkluderer med at de rettslige vilkårene ikke er oppfylt.

På denne måten skaffer lokalpolitikerne seg et handlingsrom i behandlingen av dispensasjonssaker. De velger det alternativet som etter deres skjønn passer best.

Stort sett faller politikerne ned på alternativet hvor vilkårene for dispensasjon anses for å være oppfylt. Dermed kan de innvilge dispensasjon og vise til at saken er forsvarlig utredet av administrasjonen.

Vi mener denne praksisen ligger utenfor det handlingsrommet lovgivningen gir, og at politikerne har andre alternativer i møtet med det som oppleves som et rigid og komplisert regelverk.

Når det gjelder vurderinger som krever særskilt fagkompetanse, er det vanlig at lokalpolitikerne ønsker saken utredet og vurdert før den skal opp til behandling. Etter kommuneloven har kommunedirektøren plikt til blant annet å utrede rettslige spørsmål.

Når det er tale om å utøve et rettsanvendelsesskjønn i en sak, innebærer det at faktum i den konkrete saken må klargjøres, innholdet i rettsregelen det er tale om må fastlegges, og rettsregelen må anvendes på det faktum som er lagt til grunn. Dette vil lede til én konklusjon hos rettsanvenderen.

Når vi forklarer dette til kommunene, blir vi ofte møtt med argumentet om at «det er jo utøvelse av et skjønn», «det finnes jo ikke noe fasitsvar» eller at «en annen kan jo komme til motsatt konklusjon». Alt dette er korrekt.

Samtidig kan ikke én og samme rettsanvender komme til ulik konklusjon i én og samme sak. Dersom det opereres med to alternative innstillinger, må det innebære at kommunedirektøren enten (eller i kombinasjon):

- opererer med to ulike beskrivelser av faktum
- opererer med to ulike tolkninger av loven, eller
- opererer med to ulike måter å anvende loven på det konkrete faktum.

I de tilfeller der politikerne krever alternative utredninger på rettslige spørsmål, må nødvendigvis det ene alternativet (som har en annen konklusjon enn det andre) være uriktig /ulovlig.

Kommuner som har innført en slik praksis, har gjort et juridisk spørsmål om til en politisk vurdering. I tillegg til å undergrave systemet, svekker en slik praksis rettssikkerheten til både søkeren selv og andre som kan bli negativt berørt av vedtaket.

I saker som gjelder dispensasjon fra lovbestemmelser, har naturlig nok lokalpolitikerne et begrenset handlingsrom. De fleste dispensasjonssakene gjelder imidlertid ikke dispensasjon fra lovbestemmelser, men fra kommunenes egne arealplaner. Paradoksalt nok er det dermed kommunens egne regler politikerne ofte finner for rigide og kompliserte.

Dersom politikerne mener regelverket er rigid eller komplisert, bør de derfor ta en titt på arealplanene det søkes dispensasjon fra, og vurdere om de bør endres. De aller fleste kommuner har svært mange søknader om dispensasjon fra arealplaner som planfaglig,

rettslig og politisk sett er utdaterte. I disse sakene har lokalpolitikerne et klart alternativ til dispensasjon.

Planendringer er, i motsetning til dispensasjon, et spørsmål som kan avgjøres politisk. Og i arbeidet med hva som er gode planfaglige løsninger, kan politikerne selvsagt be administrasjonen om så mange alternativer de ønsker.

Det aller beste med denne alternative løsningen er at det gir mer effektiv byggesaksbehandling, sikrer likebehandling av innbyggerne og en arealutnyttelse i tråd med det dagens lokalpolitikere ønsker. Dette er vel det en kan kalle et lokalpolitisk kinderegg?

Innspill til kontrollutvalgets arbeid

Behandles i utvalg

Kontrollutvalget i Namsos kommune

Møtedato

27.08.2024

Saknr

37/24

Saksbehandler Einar Sandlund

Arkivkode FE-033, TI-&17

Arkivsaknr 24/377 - 3

Forslag til vedtak

Saksopplysninger

Hensikten med denne saken er at utvalgets medlemmer kan drøfte og fremme innspill til saker og forhold som kontrollutvalget kan ta tak i, eller diskutere om å få utredet en sak til et fremtidig kontrollutvalgsmøte. Da kan forslag om å sette opp saken fremmes i denne sak.

I denne saken fattes det ikke konkrete realitetsvedtak(som i øvrige saker).

Eksempel på tema som kan tas opp(listen er ikke uttømmende):

- *Deltagelse på kurs/konferanse*
- *Forhold i kommunen som medlemmene har behov for å drøfte*
- *Ønske om orientering knyttet til et saksområde fra kommunedirektør eller sekretariatet i et fremtidig møte.*

Godkjenning av protokoll

Behandles i utvalg

Kontrollutvalget i Namsos kommune

Møtedato

27.08.2024

Saknr

38/24

Saksbehandler Einar Sandlund

Arkivkode FE-033, TI-&17

Arkivsaknr 24/377 - 2

Forslag til vedtak

Protokollen godkjennes

Saksopplysninger

Protokollen gjennomgås i møtet.

Vurdering

Protokollen anbefales godkjent